

Техніки перенаправлення думок

Автори: магістр Аленка Сершен Фрас унів. дипл. психолог та Мартіна Куковец магістр психології. Центр допомоги дітям, підліткам та батькам м. Марібор

Ти маєш відчуття, що твої почуття дуже інтенсивні і ти їх важко контролюєш?

Для того, щоби тобі допомогти, існують наступні техніки, які можуть перервати потік негативних думок, зменшати інтенсивність почуттів та допоможуть відшукати справжнє відчуття контролю:

1. Спрямування уваги на зовнішні предмети
Детально опиши предмети щодо їх форми, кольору, розміру або інших ознак.

2. Усвідомлення відчуттів
Усвідомлення відчуттів стосуються зосередженості на існуючі на даний момент подразники у навколишньому середовищі. Наприклад можна зосередитися на звуках, які лунають в околиці і спробувати їх описати.

3. Техніка СТОП

Техніка СТОП може допомогти перервати думки, які тобі заважають або негативні відчуття. Створи в своїй уяві позитивну думку і напиши її на листок паперу. Наприклад ти можеш написати: «Я зможу» або «Зможу, опаную, я вже це пережив». Коли у тебе знову виникне неприємна думка або коли відчусь зміну свого настрою, скажи собі в думках «СТОП», при цьому можеш плеснути у долоні, потім вдихнути повітря і прочитати напис на цьому листку або ж пригадай або видумай якусь приємну ситуацію або подію (наприклад приємна подія, яка трапилася на відпочинку).

4. Вправи на пильність

За допомогою вправ на пильність ми вчимося перенаправляти свою увагу на події, які відбуваються тут і зараз, при цьому самі події, свої думки і почуття не оцінюємо. Пильність вчить нас бути терплячими до себе та інших, а також відгукуватись на ситуації, які виникають внаслідок нашого власного свідомо прийнятого рішення (ми думаємо і приймаємо рішення про те, як саме ми будемо оцінювати цю ситуацію і як будемо на неї реагувати).

Пильність підкреслює свідоме перенаправлення уваги. Це означає, що ми спеціально спрямовуємо свою увагу на щось визначене (наприклад дихання або ходьба...). **Таким чином на даний момент, в теперішньому часі ми відпускаємо всі думки в минуле або в майбутнє і зосереджуємося на момент, який відбувається у цю хвилину.** Бути без упереджень означає, що ми не порівнюємо себе з іншими і не осуджуємо себе за свої думки.

На що треба звертати увагу при тренуванні пильності?

Необхідно зосереджуватися на диханні, на ближньому оточенні, на процесі пересування на транспорті, на отриманні насолоди від їжі, на процесі ходьби, митті посуду або миття у душі, на свої думки, почуття, на відчуття у своєму власному тілі, на стосунки з батьками і друзями.

Як керувати своєю увагою?

Свою увагу ми можемо перенаправляти з закритими очима або свідомо, при цьому розглядаючи околицю, слухаючи звуки, смакуючи їжу, вдихаючи повітря та аромати або доторкуючись предметів. Свою увагу ми перенаправляємо своїми органами чуттів.

Протилежністю пильності є стан, коли ти виконуєш будь-що на автопілоті.

Можливо ти помітив, як іноді дорослі автоматично керують автомобілем і при цьому вони свідомо не фіксують як саме вони це роблять і таким чином вони проїжджають багато кілометрів не усвідомлюючи цього. Так само ми виконуємо наші щоденні роботи протягом життя і думками ми не є присутні у цьому моменті.

При виконанні якої діяльності ти вже відчув, що робиш її на автопілоті?

- Можливо ти чистиш зуби і не задумуєшся над тим як саме ти це робиш?
- Іноді ти важко пригадаєш, що саме ти щойно їв?
- Або багато разів не пригадаєш, що саме щойно сказав вчитель?

Застосовуючи пильність у своєму щоденному житті можна краще контролювати стан депресії.

За допомогою перенаправлення своєї уваги на події, що відбуваються у теперішньому моменті і свідомому виконанні щоденної діяльності (також вищевказаної діяльності) можна краще опанувати і контролювати стан депресії. **Для початку можеш спробувати перенаправити свою увагу на дихання, адже процес дихання є те, що завжди є з нами і супроводжує нас щоденно.** Спостерігай як твоє дихання змінюється зі зміною думок, настрою і руху.

Пильність ти можеш включити у своє життя таким чином, що хоча би одну щоденну рутинну роботу спробуєш виконувати абсолютно свідомо. Спробуй виконувати цю роботу при повному усвідомленні і включенні всіх органів чуття і свідомо бути присутнім у моменті її виконання. Кілька ідей щодо цього: ранкове пробудження, чищення зубів, миття у душі, витирання тіла рушником, одягання, миття посуду... Що би ти не обрав, спробуй зосередитися, робити тільки це і думати лише про цю роботу.

За допомогою пильності ти можеш навчитися застосовувати техніки, які тобі допоможуть твій стан пригніченості, жалю і суму, стан депресії і негативні думки перетворювати на

гарний настрій і краще самопочуття. Якщо ти робитимеш це часто, тоді у твоєму мозку виникнуть і укріпляться низки, які сприятимуть виникненню приємних думок.